# NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

JÁN MAZÁK

prednesené 12. júna 2008 [1]

## I — Úvod

1. Týmto odvolaním sa MASDAR (UK) Ltd (ďalej len „Masdar“) domáha, aby Súdny dvor zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa (piatej komory) zo 16. novembra 2006, Masdar/Komisia, T-333/03 [2] (ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým Súd prvého stupňa zamietol žalobu podanú spoločnosťou Masdar podľa článkov 235 ES a 288 ES, ktorou táto spoločnosť žiadala náhradu škody údajne vzniknutej z dôvodu nezaplatenia za služby, ktoré poskytla v rámci programov pomoci Spoločenstva. Masdar žiada od Komisie zaplatenie sumy vo výške 448 947,78 eura a príslušné úroky.

2. Odvolanie vedie v podstate k otázke, či Súd prvého stupňa správne rozhodol, že v skutkovom a právnom kontexte prejednávanej veci, kde v rámci programu pomoci Spoločenstva subdodávateľ hlavného zmluvného partnera Komisie nedostal zaplatené od hlavného zmluvného partnera za služby, ktoré poskytol, Komisii nemožno pripísať zodpovednosť za odškodnenie subdodávateľa na základe zásady zákazu bezdôvodného obohatenia, *negotiorum gestio*, ochrany legitímnej dôvery alebo povinnosti náležitej starostlivosti.

## II — Skutkové okolnosti predchádzajúce sporu

3. V napadnutom rozsudku boli uvedené tieto skutkové okolnosti, ktoré predchádzali danému sporu:

„2. Začiatkom roku 1994 v rámci Programu technickej pomoci Spoločenstvu nezávislých štátov (TACIS) bola medzi Komisiou, zastúpenou zástupcom generálneho riaditeľa z generálneho riaditeľstva (GR) ‚Vonkajšie hospodárske vzťahy‘, a Helmico SA, zastúpenou svojím splnomocneným správcom, uzavretá zmluva s referenčným číslom MO.94.01/01.01/B002. Táto zmluva (ďalej len ‚moldavská

1 — Jazyk prednesu: angličtina.
2 — Zb. s. II-4377.

zmluva‘) bola nazvaná ‚Pomoc pri organizácii súkromného združenia poľnohospodárov‘ a zaregistrovaná v rámci projektu s referenčným číslom TACIS/FD MOL 9401 (ďalej len ‚moldavský projekt‘).

3. V apríli 1996 Helmico a žalobkyňa uzavreli zmluvu, podľa ktorej sa žalobkyňa stala subdodávateľom Helmico pri poskytovaní určitých služieb stanovených moldavskou zmluvou.

4. Dňa 27. septembra 1996 bola medzi Komisiou, zastúpenou zástupcom generálneho riaditeľa z generálneho riaditeľstva (GR) ‚Vonkajšie vzťahy‘, a Helmico SA, zastúpenou svojím splnomocneným správcom, uzavretá zmluva TACIS s referenčným číslom RU 96-5276-00. V tejto zmluve (ďalej len ‚ruská zmluva‘) sa Helmico zaviazala poskytovať v Rusku služby v rámci projektu nazvaného ‚Federálny systém udeľovania osvedčení a testovania osív‘ s referenčným číslom TACIS/FD RUS 9502 (ďalej len ‚ruský projekt‘).

5. V decembri 1996 Helmico a žalobkyňa uzavreli zmluvu o subdodávke pre ruský projekt, veľmi podobnú zmluve uzavretej v apríli 1996 týkajúcej sa moldavského projektu.

6. Ku koncu roku 1997 žalobkyňu znepokojili omeškania v platbe zo strany Helmico, ktorá to ospravedlnila tým, že za omeškania je zodpovedná Komisia. Žalobkyňa sa obrátila na úrady Komisie a dozvedela sa, že Komisia k danému dňu zaplatila všetky faktúry Helmico. Žalobkyňa pri podrobnejšom preskúmaní zistila, že Helmico jej poskytla oneskorené alebo nesprávne informácie o platbách, ktoré dostala od Komisie…

7. Dňa 2. októbra 1998 sa uskutočnilo stretnutie medzi správcom Masdar a zástupcami Komisie.

8. Úrady Komisie zaslali 5. októbra 1998 faxom list spoločnosti Helmico. V tomto liste Komisia prejavila znepokojenie nad skutočnosťou, že názorové rozdiely medzi členmi konzorcia Helmico ohrozovali dokončenie ruského projektu, a zdôraznila, že prikladá veľkú dôležitosť rešpektovaniu podmienok ruskej zmluvy a úspechu ruského projektu. Žiadala od Helmico záruku vo forme vyhlásenia podpísaného spoločne Helmico a žalobkyňou s uvedením, že súhlasia s rešpektovaním podmienok ruskej zmluvy a ruský projekt bude úspešne dokončený v stanovenej lehote. Komisia v liste upresnila, že ak jej takáto záruka nebude doručená do pondelka 12. októbra 1998, má v úmysle použiť iné prostriedky na zabezpečenie

dokončenia uvedeného projektu v súlade s podmienkami ruskej zmluvy.

9. Faxom zo 6. októbra 1998 Helmico odpovedala úradom Komisie, že názorové rozdiely medzi členmi konzorcia boli vyriešené a dokončenie ruského projektu nie je ohrozené. V tejto odpovedi upresnila, že členovia konzorcia sa dohodli, že všetky nasledujúce platby vrátane faktúr týkajúcich sa ruského projektu, ktoré sa ešte spracúvali, budú vložené na určený bankový účet žalobkyne a nie na bankový účet Helmico. Rovnako uviedla nasledujúce:

‚Takisto bolo dohodnuté, že spravovanie zmlúv bude dnešným dňom prevedené na pána S, riaditeľa Masdar. Mohli by ste nás kontaktovať čo najskôr a potvrdiť, že prijímate zmeny.‘

10. Tento list bol podpísaný pánom T ako splnomocneným správcom Helmico a obsahoval tento rukou písaný dodatok: ‚Schválil pán S, Masdar, 6. októbra 1998‘.

11. List rovnakého znenia z toho istého dňa, spolupodpísaný riaditeľom Masdar, bol zaslaný spoločnosťou Helmico Komisii vzhľadom na sumy, ktoré mali byť zaplatené v rámci moldavskej zmluvy.

12. Helmico 7. októbra 1998 zaslala Komisii ďalšie dva listy podpísané pánom T a spolupodpísané pánom S za Masdar…

13. Dňa 8. októbra 1998 Helmico zaslala dva listy správcom dotknutých projektov z úradu Komisie ‚zmluvy‘, v ktorých ich požiadala o vloženie všetkých neskorších platieb v rámci ruských a moldavských zmlúv na odlišný účet Helmico v Aténach. Tieto listy boli ukončené nasledujúcim vyhlásením:

‚Predmetné pokyny nemôže Helmico odvolať bez písomného súhlasu riaditeľa Masdar, pána S. Prosíme Vás, aby ste informovali Masdar o stave, v ktorom je proces platby, a dátume, ku ktorému budú platby uskutočnené.‘

14. Dňa 8. októbra 1998 Helmico a žalobkyňa podpísali dohodu, v ktorej splnomocnili riaditeľa Masdar na prevod prostriedkov z dvoch účtov uvedených v listoch zo 7. a 8. októbra 1998 poslaných Komisii.

15. Komisia 10. novembra 1998 vydala správu o ukončení projektu, ktorá sa týkala ruského projektu. Zo šiestich oddielov, ktoré boli hodnotené, štyri získali hodnotenie ‚výborne', jeden ‚dobre' a ďalší ‚celkovo dostatočne'. Dňa 26. februára 1999 Komisia vydala správu o ukončení projektu týkajúcu sa moldavského projektu, v ktorej dva z hodnotených oddielov získali hodnotenie ‚dobre' a štyri ďalšie ‚celkovo dostatočne'.

16. Vo februári 1999 úradníci Komisie vykonali audit moldavského a ruského projektu. Audit ruského projektu bol ukončený v apríli 1999. Audit moldavského projektu ešte nebol ukončený v júli 1999.

17. Dňa 29. júla 1999 úrady Komisie zaslali žalobkyni list, v ktorom uviedli, že Komisia po tom, ako bola informovaná o existencii finančných nezrovnalostí medzi Helmico a žalobkyňou pri výkone ruskej a moldavskej zmluvy, pozastavila všetky platby, ktoré neboli ešte uskutočnené, a vykonala úplný audit, aby zistila, či pri výkone ruskej a moldavskej zmluvy nedošlo k sprenevere prostriedkov Spoločenstva. Komisia oboznámená o finančných ťažkostiach žalobkyne jej oznámila, že v rámci ruského projektu vložila zálohu 200 000 eur na účet Helmico uvedený v pokynoch oznámených touto spoločnosťou 8. októbra 1998.

18. Suma vo výške 200 000 eur bola vložená na tento účet v auguste 1999 a následne prevedená na účet žalobkyne.

19. V období od decembra 1999 do marca 2000 riaditeľ Masdar písomne kontaktoval viacerých zamestnancov Komisie, ako aj člena Komisie zodpovedného za vonkajšie vzťahy, pána Pattena. Medzi položenými otázkami bola aj otázka platby za služby poskytnuté zo strany Masdar.

20. Dňa 22. marca 2000 generálny riaditeľ spoločného úradu vonkajších vzťahov Komisie zaslal riaditeľovi Masdar nasledujúce informácie:

‚Podľa intenzívnych konzultácií (pri ktorých boli zvážené viaceré možnosti vrátane konečného splnenia oboch zmlúv prostredníctvom doplňujúcich platieb v prospech Masdar, vyčíslených podľa vykonaných prác a výdavkov, ktoré Vám vznikli) úrady Komisie nakoniec rozhodli pristúpiť k vymáhaniu finančných prostriedkov už zaplatených Helmico ako zmluvnej strane. Z právneho hľadiska sa zdá, že všetky platby vykonané priamo Masdar (hoci prostredníctvom bankového účtu Helmico, pre ktorý máte splnomocnenie) by boli v prípade platobnej neschopnosti Helmico považované za podvodné zo strany správcov alebo veriteľov Helmico; okrem toho nie je isté, že v prípade sporu medzi Helmico a Masdar by prostriedky zaplatené Európskou komisiou definitívne dostala Masdar, ako si to želá Komisia.‘

21. Dňa 23. marca 2000 Komisia písomne oznámila Helmico svoje odmietnutie zaplatiť faktúry, ktorých platba bola sporná, a požiadala ho, aby zaplatil celkovú sumu 2 091 168,07 eur. Komisia sa k tomu odhodlala po tom, ako zistila, že Helmico konal podvodne pri výkone moldavskej a ruskej zmluvy.

22. Žalobkyňa podala 31. marca 2000 žalobu proti Helmico na High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division, v ktorej žiadala zaplatenie služieb poskytnutých vo forme subdodávky v rámci výkonu moldavskej a ruskej zmluvy v celkovej výške 453 000 eur.

23. Dňa 4. apríla 2000 Komisia vypracovala podľa článku 28 ods. 2 finančného nariadenia [z 21. decembra 1977, ktoré sa uplatňuje na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 356, s. 1)] dva úradné príkazy na úhradu určené spoločnosti Helmico. Obsah týchto dokumentov bol oznámený advokátom žalobkyne 1. februára 2002 (pozri bod 36 nižšie).

24. Riaditeľ Masdar poslal 15. júna 2000 fax členovi Komisie zodpovednému za vonkajšie vzťahy, v ktorom uviedol:

‚Pred 18 mesiacmi sme upozornili Európsku komisiu na ťažkosti, ktoré máme s partnermi Helmico v dvoch vyššie uvedených projektoch. Boli sme ubezpečení, že ak budeme pokračovať v projektoch, Európska komisia zabezpečí, aby nám bola vyplatená odmena za služby. Pokračovali sme vo financovaní a v uskutočňovaní oboch projektov vo

Vašom mene za cenu výrazne zvýšených nákladov napriek tomu, že už sme si boli vedomí, že Helmico podviedla Masdar a vymožiteľnosť týchto prostriedkov bude málo pravdepodobná.‘

25. Odpoveď člena Komisie listom z 25. júla 2000 potvrdila stanovisko Komisie vyjadrené v liste z 22. marca 2000.

26. Dňa 5. februára 2001 riaditeľ Masdar opätovne poslal fax členovi Komisie zodpovednému za vonkajšie vzťahy s tvrdeniami, podľa ktorých jednak žalobkyňa bola zmluvnou stranou ruskej a moldavskej zmluvy uzavretých s Komisiou a jednak, že počas stretnutia z 2. októbra 1998 bola ubezpečená, že jej bude zaplatené, ak bude pokračovať v ruskom a moldavskom projekte.

27. V apríli 2001 žalobkyňa kontaktovala Komisiu, aby preskúmala možnosť, že Komisia jej priamo zaplatí za práce, ktoré Masdar uskutočnila a fakturovala konzorciu Helmico.

28. Listom z 8. mája 2001 člen Komisie zodpovedný za vonkajšie vzťahy zopakoval stanovisko Komisie, podľa ktorého žalobkyňa nebola zmluvnou stranou ruskej a moldavskej zmluvy.

29. Dňa 21. mája 2001 sa uskutočnilo stretnutie medzi advokátmi žalobkyne a úradmi Komisie na účely preskúmania možnosti priamej odmeny žalobkyne za poskytnuté služby.

30. Advokáti žalobkyne 1. augusta 2001 znovu podali Komisii žiadosť o dobrovoľné zaplatenie. Žalobkyňa žiadala zaplatenie 448 947,78 eur alebo subsidiárne 249 314 eur. Prvá suma zodpovedala celkovej výške fakturovanej zo strany Helmico Komisii, ktorá zostala nezaplatená, kým druhá suma zodpovedala cene prác vykonaných po zistení podvodu.

31. Dňa 28. augusta 2001 sa uskutočnilo stretnutie medzi advokátmi žalobkyne a úradmi Komisie na účely preskúmania možnosti priamej odmeny žalobkyne za poskytnuté služby.

32. Advokáti žalobkyne 10. októbra 2001 odovzdali úradom Komisie kópiu správy vypracovanej v roku 1998. Tento dokument mal pomôcť úradom Komisie znovu nájsť stopu po správcoch Helmico.

33. Dňa 16. októbra 2001 úrady Komisie odpovedali, že informácie boli odovzdané príslušným úradom GR ‚Rozpočet', Európskemu úradu pre boj proti podvodom a oddeleniu financií a zmlúv, ktorý sa zaoberal programami TACIS, a že úrady Komisie prijali všetky potrebné kroky na vyhľadanie správcov Helmico.

34. Advokáti žalobkyne 16. októbra 2001 písomne informovali Komisiu, že medzi úradmi Komisie a žalobkyňou existuje nepísaná dohoda, podľa ktorej Komisia zaplatí žalobkyni od 8. októbra 1998 pod podmienkou, že tá bude konať tak, aby ruský a moldavský projekt boli dokončené. Hlavné tvrdenia v tomto liste mali preukázať, že Komisia pripustila, že žalobkyňa sa stala hlavnou zmluvnou stranou ruského projektu od roku 1998. List bol ukončený nasledujúcim tvrdením:

‚Bol by som Vám vďačný, ak by ste ma informovali, či úrady Komisie prijímajú tvrdenie uvedené v tomto liste a či sú pripravené zaplatiť spoločnosti Masdar Ltd zálohu 279 711,85 eur a počkať na ukončenie konania o vymáhaní začatého voči Helmico.'

35. Tvrdenia advokátov žalobkyne boli úradmi Komisie odmietnuté v liste z 13. novembra 2001. V závere listu bolo uvedené nasledujúce tvrdenie:

‚Komisia bude na základe príkazu na úhradu vymáhať od zástupcov Helmico sumu, ktorú táto spoločnosť dostala. Podľa výsledku tohto konania možno

zvažovať nové možnosti týkajúce sa použitia vymoženej sumy.‘

36. Dňa 1. februára 2002 v písomnej odpovedi na otázku položenú advokátmi žalobkyne, úrady Komisie vysvetlili, že 4. apríla 2000 boli vydané dva úradné príkazy na úhradu voči Helmico, jeden týkajúci sa moldavskej zmluvy na sumu 1 236 200,91 eur a druhý týkajúci sa ruskej zmluvy na sumu 854 967,16 eur, teda v celkovej hodnote 2 091 168,07 eur.

37. V liste z 27. februára 2002 určenému úradom Komisie advokáti žalobkyne uviedli, že sumy oboch úradných príkazov na úhradu približne zodpovedali výške uvedenej vo výpise o sumách, ktoré Komisia zaplatila Helmico. Z toho vyvodili, že Komisia nepovažovala za potrebné vydať príkazy na úhradu súm, ktoré fakturovala Helmico Komisii, ale ktoré táto neuhradila.

38. Dňa 11. marca 2002 úrady Komisie písomne potvrdili advokátom žalobkyne, že oba úradné príkazy na úhradu vydané úradmi Komisie 4. apríla 2000 pre Helmico nezahŕňali sumy fakturované spoločnosťou Helmico Komisii, ktoré táto nezaplatila.

39. Právny servis Komisie odovzdal 17. decembra 2002 advokátom žalobkyne výpis o sumách, ktoré fakturovala Helmico Komisii, ako aj dátumy, zaplatené sumy a výšku neuhradených platieb.

40. Dňa 18. februára 2003 sa uskutočnilo stretnutie medzi advokátmi žalobkyne a úradmi Komisie.

41. Advokáti žalobkyne 23. apríla 2003 zaslali úradom Komisie doporučený list, v ktorého závere bolo toto vyhlásenie:

‚… Pokiaľ úrady Komisie nevyhovejú najneskôr do 15. mája 2003 konkrétnej žiadosti mojej klientky o zaplatenie za poskytnuté služby, bude proti Komisii podaná na Súd prvého stupňa žaloba o náhradu škody podľa článkov 235 ES a 288 ES (predtým článkov 178 a 215 Zmluvy ES).‘

42. Faxom z 15. mája 2003 Komisia navrhla advokátom žalobkyne stretnutie na účely rokovania o prípadnom mimosúdnom vyrovnaní, podľa ktorého by Komisia žalobkyni zaplatila sumu 249 314,35 eur za práce vykonané po zistení podvodu zo strany Helmico, ak žalobkyňa predloží dôkaz o dohode, v ktorej sa uvádza, že suma bude zaplatená priamo Komisiou, ak dokončí ruský a moldavský projekt.

43. Doporučeným listom z 23. júna 2003 advokáti žalobkyne odpovedali úradom Komisie, že odmietajú pokračovať v rokovaniach tak, ako ich navrhla Komisia, uvádzajúc detaily žiadosti žalobkyne, ako aj podmienky, za ktorých táto súhlasila so svojou účasťou na stretnutí.

44. Po uvedenom doporučenom liste nasledoval fax z 3. júla 2003, v ktorom advokáti žalobkyne uviedli, že požadujú odpoveď Komisie o možnosti, aby sa pred 15. júlom 2003 uskutočnilo stretnutie za navrhnutých podmienok, v opačnom prípade bude podaná žaloba na Súd prvého stupňa.

45. Listom z 22. júla 2003 úrady Komisie odpovedali, že nemôžu vyhovieť žiadosti žalobkyne o zaplatenie.“

**III — Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok**

4. Návrhom podaným 30. septembra 2003 podala Masdar na Súd prvého stupňa žalobu o náhradu škody, ktorá bola založená na zásade zákazu bezdôvodného obohatenia (*de in rem verso*), zásade *negotiorum gestio*, porušení zásady ochrany legitímnej dôvery a napokon na skutočnosti, že úkony úradov Komisie predstavujú zavinenie alebo nedbanlivosť, ktoré jej spôsobili škodu.

5. Po tom, čo účastníci nedosiahli mimosúdne vyrovnanie, Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a zaviazal Masdar na náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sú zhrnuté nižšie.

6. Súd prvého stupňa najskôr stanovil podmienky, za ktorých v súlade s ustálenou judikatúrou vzniká mimozmluvná zodpovednosť Spoločenstva v zmysle článku 288 druhého odseku ES tak za protiprávne správanie inštitúcií Spoločenstva, ako aj za správanie týchto inštitúcií, ktorého protiprávnosť sa nepreukázala.

7. Ďalej Súd prvého stupňa uviedol, že návrh spoločnosti Masdar na náhradu škody je založený, pokiaľ ide o bezdôvodné obohatenie a *negotiorum gestio*, na systéme mimozmluvnej zodpovednosti, ktorý nezahŕňa protiprávne správanie inštitúcií Spoločenstva, a pokiaľ ide o porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery a zavinenie alebo nedbanlivosť Komisie, na systéme mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva z dôvodu protiprávneho správania.

8. Súd prvého stupňa následne preskúmal návrhy založené na *de in rem verso* (bezdôvodnom obohatení) a návrhy týkajúce sa *negotiorum gestio*.

9. Po tom, ako uznal, že návrh na náhradu škody môže byť v podstate založený na uvedených zásadách, Súd prvého stupňa preskúmal, či v prejednávanej veci boli splnené podmienky uplatnenia žalôb *de in rem verso* alebo *negotiorum gestio*.

10. V tomto ohľade konštatoval, že v skutkovom a právnom kontexte predmetnej veci žaloby založené na bezdôvodnom obohatení alebo *negotiorum gestio* nemôžu byť úspešné.

11. Súčasne s týmto záverom Súd prvého stupňa uviedol, že podľa všeobecných zásad spoločných pre právne poriadky členských štátov tieto žaloby nemožno použiť, pokiaľ prospech toho, kto sa obohatil, alebo osoby, o ktorej záležitosť ide, je možné zdôvodniť zmluvou alebo právnou povinnosťou, a že uvedené žaloby môžu byť vo všeobecnosti použité len subsidiárne, to znamená v prípade, ak poškodená osoba nemôže použiť na uplatnenie svojho nároku žiadnu inú žalobu.

12. V tomto ohľade Súd prvého stupňa zdôraznil zmluvný rámec existujúci v tejto veci, konkrétne zmluvné vzťahy jednak medzi Komisiou a spoločnosťou Helmico a jednak medzi spoločnosťami Helmico a Masdar. Najmä uviedol, že je nepochybne úlohou spoločnosti Helmico, aby zaplatila za práce

vykonané spoločnosťou Masdar a niesla akúkoľvek zodpovednosť za nezaplatenie, a že prípadná platobná neschopnosť spoločnosti Helmico nemôže byť dôvodom nato, aby túto zodpovednosť prevzala Komisia.

13. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že žiadne obohatenie Komisie alebo ochudobnenie žalobkyne, pokiaľ vyplýva z rámca predmetnej zmluvy, nemožno kvalifikovať ako bezdôvodné.

14. Podobne Súd prvého stupňa uviedol, že podmienky uplatnenia občianskoprávnej žaloby založenej na *negotiorum gestio* v prejednávanej veci zjavne nie sú splnené. V tomto ohľade zastával názor, že vzhľadom na skutočnosť, že Masdar predtým, ako sa rozhodla pokračovať v projektoch, kontaktovala úrady Komisie, nemožno výkon zmluvných povinností spoločnosti Masdar voči spoločnosti Helmico správne kvalifikovať ako dobrovoľný zásah do cudzích záležitostí a takisto konštatoval, že tvrdenie spoločnosti Masdar je v rozpore so zásadami *negotiorum gestio*, pokiaľ ide o vedomosť osoby, o ktorej záležitosť ide, o činnosti konajúceho.

15. Dodávajúc, že nebolo preukázané, že spoločnosti Masdar vznikla neobvyklá a osobitá škoda prekračujúca hranice hospodárskych a obchodných rizík, ktoré sú vlastné jej činnosti, Súd prvého stupňa vyvodil záver, že návrhy na náhradu škody založené na bezdôvodnom obohatení a *negotiorum gestio* je potrebné zamietnuť ako nedôvodné.

16. Ďalej, pokiaľ ide o údajné porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery, Súd prvého stupňa zamietol tento žalobný dôvod, keďže zastával názor, že z preskúmania dostupných dôkazov nevyplývajú presné ubezpečenia poskytnuté Komisiou, ktoré by mohli vo vedomí žalobkyne vyvolať dôvodné očakávania umožňujúce jej odvolávať sa na uvedenú zásadu.

17. Okrem toho Súd prvého stupňa zamietol tvrdenia spoločnosti Masdar o zavinení alebo nedbanlivosti zo strany Komisie ako nedôvodné, pričom najmä uviedol, že neboli dostatočne odôvodnené vzhľadom na uvedenú povinnosť náležitej starostlivosti a nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi uvedeným porušením povinnosti a údajnou škodou.

18. Napokon Súd prvého stupňa takisto zamietol návrh spoločnosti Masdar na výsluch svedka — konkrétne pána W, riaditeľa

spoločnosti Masdar — pokiaľ ide o obsah stretnutia z 2. októbra 1998. V tomto ohľade uviedol, že hoci táto svedecká výpoveď mala preukázať, ako Masdar uviedla, že medzi Komisiou a spoločnosťou Masdar existoval spoločný záujem na tom, aby Masdar dokončila dotknuté projekty, nepostačovalo to na preukázanie informácií, ktoré by boli presné, zhodujúce sa a neviažuce sa na splnenie akejkoľvek podmienky a ktoré by poukazovali na to, že Komisia sa zaviazala zaplatiť od tohto dňa priamo žalobkyni.

**IV — Návrhy účastníkov konania pred Súdnym dvorom**

19. Masdar navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnutý rozsudok,

— zaviazal Komisiu, aby zaplatila odvolateľke sumu vo výške 448 947,78 eura požadovanú odvolateľkou v konaní na prvom stupni, alebo subsidiárne, aby zaplatila sumu vo výške 249 314,35 eura alebo inú sumu vo výške, ktorú Súdny dvor považuje za primeranú, a úroky dlžné z uvedenej sumy,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov tohto konania a konania na Súde prvého stupňa.

20. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie,

— subsidiárne, ak by Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu alebo čiastočne, zamietol návrh odvolateľky na finančnú náhradu,

— zaviazal odvolateľku na náhradu trov tohto konania a konania na Súde prvého stupňa,

— subsidiárne, ak by Súdny dvor rozhodol v prospech odvolateľky, nariadil, aby odvolateľka znášala jednu tretinu svojich vlastných trov v konaní na Súde prvého stupňa.

## V — Odvolanie

### A — *Úvodné poznámky*

21. Pred samotným preskúmaním odvolacích dôvodov spoločnosti Masdar považujem za vhodné uviesť niekoľko úvodných poznámok.

22. Najskôr, pokiaľ ide o kontext predmetnej veci, treba poznamenať, ako Masdar výslovne potvrdila na pojednávaní v tomto konaní, že medzi účastníkmi konania je nesporné, že medzi spoločnosťou Masdar a Komisiou neexistoval priamy zmluvný vzťah a tieto zmluvné vzťahy vzhľadom na poskytovanie služieb v rámci dotknutých programov pomoci Spoločenstva existovali len medzi spoločnosťou Helmico a Komisiou na jednej strane a spoločnosťami Helmico a Masdar na druhej strane.

23. Ako však vyplýva z informácií poskytnutých účastníkmi konania, Helmico, ktorá dlhuje spoločnosti Masdar platby za služby, ktoré jej Masdar poskytla ako subdodávateľ, je potrebné považovať za platobne neschopnú a jej správcov nemožno nájsť. Konania, ktoré Masdar začala na účely zaplatenia súm dlžných zo strany spoločnosti Helmico na súdoch v Anglicku a Walese, ktorých právomoc rozhodovať o všetkých sporoch vyplývajúcich zo zmluvy bola stanovená v dotknutých zmluvách o subdodávke, boli zastavené.

24. Na základe toho Masdar podala na Súd prvého stupňa žalobu *proti Komisii*, v ktorej v rámci náhrady vzniknutej škody žiada okrem iného aj zaplatenie za služby, ktoré poskytla, [3] a príslušné úroky.

25. Ako samotná Masdar uviedla na pojednávaní v rámci tohto odvolacieho konania, žaloba proti Komisii vychádza najmä z dvoch línií tvrdení, teda po prvé, že Komisia jej poskytla ubezpečenia o tom, že za poskytnuté služby bude zaplatené, a po druhé, že aj pri neexistencii takýchto ubezpečení Komisii vzniká mimozmluvná zodpovednosť za platby, najmä z dôvodu bezdôvodného obohatenia (*de in rem verso*) a *negotiorum gestio*.

3 — Požadovaná platba zodpovedá celkovej hodnote fakturovaných služieb, ktorých zaplatenie bolo pozastavené: pozri body 71 a 98 napadnutého rozsudku.

26. V tomto ohľade je potrebné poznamenať, ako účastníci konania objasnili na pojednávaní, že v súlade s tým, čo Súd prvého stupňa uviedol v napadnutom rozsudku, v prejednávanej veci nie je sporné, že návrh na náhradu škody v podstate možno založiť na vyššie uvedených zásadách, ktoré tak Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku, ako aj účastníci konania opísali ako vzťahujúce sa na pravidlá mimozmluvnej zodpovednosti. Preto v prejednávanej veci existencia zásad, na ktoré sa odvoláva Masdar, v právnom poriadku Spoločenstva nebola ako taká spochybnená alebo nebola predmetom diskusie.

27. Toto odvolanie sa skôr týka otázky, či Súd prvého stupňa správne konštatoval, že v prípade skutkových okolností, aké nastali v prejednávanej veci, návrh spoločnosti Masdar založený na uvedených zásadách nemôže uspieť.

28. Konkrétne, na podporu svojho odvolania Masdar uvádza sedem odvolacích dôvodov.

29. Svojím prvým odvolacím dôvodom Masdar tvrdí, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď uviedol, že Masdar konala len podľa svojich zmluvných povinností voči spoločnosti Helmico, v dôsledku čoho Súd prvého stupňa zamietol návrhy založené na bezdôvodnom obohatení a *negotiorum gestio*. Vo svojom druhom odvolacom dôvode Masdar uvádza, že bez ohľadu na uvedené sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že nezohľadnil skutočnosť, že Komisia mala právomoc vymôcť dlžnú sumu, ani spôsob, akým túto právomoc vykonávala. Tretí odvolací dôvod smeruje proti zisteniam Súdu prvého stupňa, že o spoločnosti Masdar nemožno povedať, že konala dobrovoľne, že Komisia bola schopná riadiť projekt sama a že je nevyhnutné, aby osoba, ktorá koná v rámci zásady *negotiorum gestio*, bezpodmienečne konala bez vedomia osoby, o ktorej záležitosť ide. Svojím štvrtým odvolacím dôvodom Masdar tvrdí, že závery Súdu prvého stupňa týkajúce sa žalobných dôvodov bezdôvodného obohatenia a *negotiorum gestio* na jednej strane a žalobného dôvodu legitímnej dôvery na strane druhej si odporujú. Vo svojom piatom odvolacom dôvode odvolateľka uvádza, že pri zamietnutí žalobného dôvodu založeného na nedbanlivosti alebo zodpovednosti za zavinenie sa Súd prvého stupňa nesprávne domnieval, že Masdar predložila nedostatočné tvrdenia. Napokon, vo svojom šiestom a siedmom odvolacom dôvode Masdar tvrdí, že Súd prvého stupňa pochybil, keď uviedol, že Komisia odvolateľke neposkytla žiadne ubezpečenia.

30. Keďže prvý, druhý a tretí odvolací dôvod sa týkajú návrhov založených na bezdôvodnom obohatení a *negotiorum gestio*, budem ich posudzovať v ich vzájomnej súvislosti. Šiesty a siedmy odvolací dôvod budem takisto posudzovať v spoločnom kontexte, pretože sa oba vzťahujú na záver Súdu prvého stupňa, že Komisia neposkytla žiadne ubezpečenia, ktorý viedol k zamietnutiu návrhu týkajúceho sa porušenia zásady

ochrany legitímnej dôvery. Tieto dva odvolacie dôvody je navyše potrebné skúmať pred štvrtým odvolacím dôvodom, ktorým Masdar tvrdí, že uvedené závery Súdu prvého stupňa sú v rozpore so závermi tohto súdu o bezdôvodnom obohatení (*de in rem verso*) a *negotiorum gestio*.

B — *Odvolacie dôvody*

1. Prvý, druhý a tretí odvolací dôvod týkajúce sa záveru Súdu prvého stupňa o návrhu založenom na bezdôvodnom obohatení (*de in rem verso*) a *negotiorum gestio*

a) Hlavné tvrdenia

31. Svojím prvým odvolacím dôvodom Masdar tvrdí, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 98, 99 a 101 napadnutého rozsudku uviedol, že Masdar konala len podľa svojich zmluvných povinností voči spoločnosti Helmico. Keďže v bodoch 146 až 148 napadnutého rozsudku zjavne uznal, že Masdar na stretnutí 2. októbra 1998 nemala v úmysle pokračovať vo výkone zmlúv, ktoré uzavrela so spoločnosťou Helmico, Súd prvého stupňa mal preskúmať, či Masdar mala stále právnu povinnosť pokračovať vo výkone subdodávateľských zmlúv. Podľa anglického práva podvod a podstatné porušenie povinnosti spoločnosti Helmico zaplatiť spoločnosti Masdar predstavujú dostatočne závažné porušenie, ktoré Masdar oprávňovalo považovať zmluvy za skončené a uplatňovať súdny nárok na zaplatenie dlžných súm a náhradu škody vzniknutej nesplnením povinnosti zo strany spoločnosti Helmico. Nezohľadnenie oprávnenia spoločnosti Masdar ukončiť subdodávateľskú zmluvu takisto predstavuje procesný nedostatok.

32. V rámci druhého odvolacieho dôvodu Masdar uvádza, že bez ohľadu na to, či táto spoločnosť konala v súlade so svojimi zmluvnými povinnosťami voči spoločnosti Helmico, Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že pri stanovení, či sa Komisia bezdôvodne obohatila, nezohľadnil skutočnosť, že Komisia nebola v postavení bežnej zmluvnej strany, ale v súlade s finančným nariadením mala právomoc vymôcť dlžnú sumu, čím jej umožnil zbaviť existujúce zmluvné vzťahy ich obsahu.

Masdar najmä pripomína, že v celom svojom odôvodnení zamietnutia návrhov založených na bezdôvodnom obohatení a *negotiorum gestio* Súd prvého stupňa nebral do úvahy skutočnosť, že Komisia vydala príkaz na úhradu voči spoločnosti Helmico až v apríli 2000, teda po tom, ako Masdar ukončila svoju prácu.

33. Napokon svojím tretím odvolacím dôvodom Masdar konkrétnejšie spochybňuje určité aspekty záverov Súdu prvého stupňa vzhľadom na *negotiorum gestio*. Podľa nej odôvodnenie týkajúce sa *negotiorum gestio* uvedené v bodoch 101 až 103 napadnutého rozsudku si odporuje a je zjavne nezlučiteľné so skutkovým stavom.

34. Po prvé, tvrdí, že Súd prvého stupňa pochybil, keď uviedol, že o spoločnosti Masdar nemožno povedať, že konala dobrovoľne. V tomto ohľade uvádza, že jej povinnosti voči spoločnosti Helmico v tom čase skončili a samotná skutočnosť, že Masdar sa v októbri 1998 obrátila na úrady Komisie, neznamená, že jej ďalší postup nebol dobrovoľný, keďže na stretnutí 2. októbra 1998 nebol vytvorený nijaký formálny dokument.

35. Po druhé, odvolateľka spochybňuje záver, že Komisia bola schopná riadiť projekty sama. Je všeobecne známe, že dôvodom, pre ktorý Komisia uzatvára zmluvy na takéto projekty s externými zmluvnými stranami, je presne to, že na vykonanie týchto projektov nemá vnútorné zdroje. Okrem toho, Komisia neoznámila spoločnosti Masdar, že ukončuje zmluvu a ide hľadať náhradnú zmluvnú stranu.

36. Po tretie, Masdar uvádza, že Súd prvého stupňa sa nesprávne domnieval, že zásada *negotiorum gestio* sa nemôže uplatniť, pokiaľ si je osoba, o ktorej záležitosť ide, vedomá potreby konať. Hoci je pravda, že v mnohých prípadoch sa táto zásada uplatňuje vtedy, keď osoba, o ktorej záležitosť ide, nevie o potrebe konať, aby sa zabránilo hroziacej škode, neexistuje logický dôvod, prečo by uvedená osoba o takej potrebe konať nemala vedieť.

37. Komisia tvrdí, že prvý odvolací dôvod je neprípustný a v každom prípade zjavne nedôvodný. Pripomína, že Masdar pred Súdom prvého stupňa nikdy neuviedla, že ukončila svoje zmluvy so spoločnosťou Helmico a zo spisu jasne vyplýva, že v skutočnosti ich neukončila. Podľa anglického práva je síce pravda, že podstatné porušenie zmluvy môže oprávniť nevinnú zmluvnú stranu ukončiť túto zmluvu, samotné porušenie

však zmluvu neukončuje. Takisto nie je správne, že Súd prvého stupňa sa k tejto otázke nevyjadril, keďže v bode 103 napadnutého rozsudku uviedol, že Masdar pokračovala vo vykonávaní svojich zmlúv so spoločnosťou Helmico.

38. Pokiaľ ide o uvedené tvrdenia týkajúce sa právomoci Komisie vymôcť dlžnú sumu, Komisia tvrdí, že Súd prvého stupňa sa v podstate vyjadril k všetkým tvrdeniam uvedeným na podporu toho, že Komisia sa bezdôvodne obohatila. Žaloba založená na bezdôvodnom obohatení nemôže uspieť, pretože Komisia mala prospech zo zmluvy so spoločnosťou Helmico a Masdar bola povinná konať ako subdodávateľ tejto zmluvnej strany.

39. Napokon na účely vyvrátenia tretieho odvolacieho dôvodu Komisia najmä uvádza, že záver o tom, že Komisia bola schopná riadiť svoje vlastné záležitosti, je skutkovou otázkou, ktorú nemožno spochybniť v odvolacom konaní, a že v každom prípade záver uvedený v bode 97 a nasl. napadnutého rozsudku o tom, že Masdar konala v súlade so svojimi zmluvnými povinnosťami voči spoločnosti Helmico, postačuje na zamietnutie tvrdení o *negotiorum gestio*.

b) Posúdenie

40. V prvom rade je potrebné pripomenúť, že v právnom poriadku Spoločenstva účelom odvolacieho konania podľa článku 225 ES nie je všeobecné opätovné preskúmanie žaloby podanej na Súd prvého stupňa Súdnym dvorom.

41. Podľa ustálenej judikatúry je totiž právomoc Súdneho dvora v rámci odvolania obmedzená na posúdenie právneho rozhodovania o žalobných dôvodoch prejednávaných pred Súdom prvého stupňa. [4] Preto je Súdny dvor v rámci takéhoto konania príslušný výlučne na skúmanie, či argumentácia uvádzaná v odvolaní identifikuje nesprávne právne posúdenie, ku ktorému došlo v napadnutom rozsudku. [5] V tomto zmysle navyše, podľa článku 225 ES, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora a článku 112 ods. 1 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, v odvolaní musí byť presne uvedené, ktoré časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, sa napádajú, ako aj právne argumenty, ktoré tento návrh osobitným spôsobom podporujú. [6]

4 — Pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. februára 2008, Komisia/Girardot, C-348/06 P, Zb. s. I-833, bod 49, a z 1. júna 1994, Komisia/Brazzelli Lualdi a i., C-136/92 P, Zb. s. I-1981, bod 59.

5 — Pozri v tomto zmysle rozsudky Komisia/Girardot, už citovaný v poznámke pod čiarou 4, bod 49; zo 4. júla 2000, Bergaderm a Goupil/Komisia, C-352/98 P, Zb. s. I-5291, bod 35, a z 30. septembra 2003, Eurocoton a i./Rada, C-76/01 P, Zb. s. I-10091, bod 47.

6 — Pozri v tomto zmysle okrem iného rozsudky z 28. mája 1998, John Deere/Komisia, C-7/95 P, Zb. s. I-3111, bod 19, a zo 7. júla 2005, Le Pen/Parlament, C-208/03 P, Zb. s. I-6051, bod 39 a tam citovanú judikatúru.

42. Preto ďalej nebudem posudzovať celkový postup Súdu prvého stupňa vzhľadom na zásady bezdôvodného obohatenia a *negotiorum gestio* uvedené najmä v prvých troch odvolacích dôvodoch, a to najmä pokiaľ ide o ich uplatnenie v rámci zodpovednosti za správanie, ktorého protiprávnosť sa nepreukázala, [7] keďže táto otázka v prejednávanom odvolaní nebola položená. [8]

43. Na účely objasnenia súvislosti napadnutých záverov Súdu prvého stupňa však považujem za potrebné pred preskúmaním podstaty jednotlivých odvolacích dôvodov uvedených spoločnosťou Masdar uviesť najskôr niekoľko všeobecných poznámok k pojmom bezdôvodné obohatenie a *negotiorum gestio*.

44. Pokiaľ ide o mimozmluvnú zodpovednosť, druhý odsek článku 288 ES ukladá Spoločenstvu povinnosť napraviť akékoľvek škody spôsobené jeho orgánmi „v súlade so zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov“.

45. Ako uvádza samotná Masdar vo svojom návrhu, toto ustanovenie nemožno chápať tak, že zásady, ktorými sa spravuje mimozmluvná zodpovednosť uplatňovaná súdmi Spoločenstva, musia — alebo by mali — presne zodpovedať zásadám existujúcim v právnych poriadkoch všetkých členských štátov alebo by mali byť určitým spôsobom „automaticky“ odvodené ako spoločný menovateľ týchto poriadkov. [9] V určitom rozsahu, ako je to vo všeobecnosti v prípade všeobecných právnych zásad ako prameňa práva, pokiaľ v danej oblasti neexistuje ustálená judikatúra, preto diskusia o konkrétnom obsahu takejto zásady môže do značnej miery pripomínať diskusiu o obrysoch ducha. Riešenie uplatňované Súdnym dvorom v rámci článku 288 ES by však malo vychádzať zo základných znakov relevantných pojmov vnútroštátnych právnych poriadkov v prípade potreby prispôsobených osobitným požiadavkám práva Spoločenstva.

46. Vzhľadom na to, pokiaľ ide o žaloby týkajúce sa *de in rem verso* a *negotiorum gestio*, na ktoré sa odvoláva Masdar v prejednávanej veci, porovnanie právnych poriadkov členských štátov preukazuje značnú rôznorodosť v súvislosti s ich uznaním a uplatnením.

7 — Na účely podrobnej diskusie o zodpovednosti Spoločenstva v prípade, ak sa nepreukázala protiprávnosť správania inštitúcií, pozri návrhy, ktoré nedávno predniesol generálny advokát Poiares Maduro vo veci FIAMM a FIAMM Technologies/Rada a i., C-120/06 P a C-121/06 P, vec v konaní pred Súdnym dvorom, body 53 až 83.

8 — Okrem toho, otázky v prejednávanom prípade podľa môjho názoru nespadajú do oblasti verejného poriadku, ktoré by Súdny dvor mohol alebo musel posudzovať *ex offo*. V tomto ohľade pozri striktné kritériá, ktoré navrhol generálny advokát Jacobs v návrhoch vo veci Salzgitter/Komisia (rozsudok z 13. júla 2000, C-210/98 P, Zb. s. I-5843), body 140 až 143, podľa ktorých 1. je potrebné určiť, či porušené pravidlo slúži na dosiahnutie základného cieľa právneho poriadku Spoločenstva a či zohráva významnú úlohu pri jeho dosiahnutí; 2. treba stanoviť, či porušené pravidlo bolo stanovené v záujme tretích strán alebo verejnosti vo všeobecnosti a nielen v záujme priamo dotknutých osôb; 3. porušenie pravidla musí byť zjavné, čo znamená, že Súdny dvor a tretie strany musia byť spôsobilé jednoducho spozorovať porušenie a identifikovať ho ako také.

9 — Na tieto účely pozri bod 55 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Maduro vo veci FIAMM a FIAMM Technologies/Rada a i., už citovaných v poznámke pod čiarou 7.

47. Vo všeobecnosti však možno prístup právnych poriadkov členských štátov v tejto oblasti označiť za veľmi opatrný, čo platí viac o *negotiorum gestio* ako o bezdôvodnom obohatení. Hoci prvá uvedená zásada v určitých právnych poriadkoch nie je známa, možno povedať, že tam, kde tieto zásady existujú ako základ zodpovednosti, je vo všeobecnosti možné odvolávať sa na ne len za obmedzených podmienok a ako na vedľajšie prostriedky nápravy. Uvedené žaloby alebo zásady slúžia spravidla na „vyplnenie medzier" a ako dôvody uplatňované vtedy, keď iné neprichádzajú do úvahy, inšpirované všeobecnými úvahami o spravodlivosti a rovnosti, čo je dôvodom na to, že boli uznané a vyvinuli sa na mnohých stupňoch najmä vďaka súdom.

48. Podobne zodpovednosť, ktorá na základe týchto zásad vzniká, je spravidla výlučne doplňujúca k akejkoľvek zmluvnej zodpovednosti. Je pravda, že rámec tak zásady bezdôvodného obohatenia, ako aj *negotiorum gestio* ako právneho základu zodpovednosti je v dotknutých členských štátoch spravidla uvádzaný s cieľom ochrany zásady, že zmluva vo všeobecnosti nemôže priznávať práva alebo ukladať povinnosti iným osobám ako zmluvným stranám (zmluvné spoločenstvo záujmu) a v širšom zmysle zásady právnej istoty.

49. Preto existencia zmluvného vzťahu spravidla vylučuje možnosť odvolávať sa na zákaz bezdôvodného obohatenia, keďže plnenie v takomto kontexte nemožno považovať za „bezdôvodné" a takisto by to odporovalo požiadavke dobrovoľnej a nezaujatej správy záležitostí inej osoby, ktorá je vo všeobecnosti podstatou pojmu *negotiorum gestio*.

50. Okrem toho, osobitne pokiaľ ide o (trojstranný) zmluvný vzťah dotknutý v prejednávanej veci, zdá sa, že vo veľkej väčšine členských štátov, z rôznych dôvodov vrátane hľadiska príčinnej súvislosti, by vo všeobecnosti nebolo možné, aby subdodávateľ v postavení porovnateľnom so spoločnosťou Masdar získal na základe bezdôvodného obohatenia alebo *negotiorum gestio* priamu náhradu škody od strany, ktorá je v zmluvnom vzťahu s hlavnou zmluvnou stranou, to znamená od strany v podobnom postavení, ako je postavenie Komisie v prejednávanej veci.

51. Z tohto dôvodu bol podľa môjho názoru postup Súdu prvého stupňa v podstate v súlade so základnými znakmi pojmov

bezdôvodné obohatenie a *negotiorum gestio* v právnych poriadkoch členských štátov, keď na základe podrobného odôvodnenia v bodoch 96 až 104 napadnutého rozsudku uviedol, že v prípade, akým je ten v prejednávanej veci, nie sú splnené podmienky odôvodňujúce návrh založený na uvedených zásadách.

52. Základným tvrdením Súdu prvého stupňa, uvedeným v bodoch 97 a 98 napadnutého rozsudku, bolo, že takýto prípad je v podstate potrebné posudzovať v rámci dotknutých zmluvných vzťahov, a teda na základe zmluvnej zodpovednosti.

53. Na základe toho, pokiaľ ide konkrétne o prvý odvolací dôvod spoločnosti Masdar, je potrebné uviesť, že Masdar netvrdila, že jej subdodávateľské zmluvy so spoločnosťou Helmico boli ukončené alebo neplatné, keď pokračovala v ich vykonávaní. Skôr tvrdila, že vzhľadom na porušenie zo strany spoločnosti Helmico bola oprávnená ukončiť zmluvu a Súd prvého stupňa mal preskúmať, či táto spoločnosť mala stále právnu povinnosť pokračovať vo vykonávaní zmlúv.

54. Hoci môže byť pravda, že vzhľadom na neplnenie zmluvných povinností zo strany spoločnosti Helmico bola Masdar oprávnená ukončiť poskytovanie služieb a vypovedať zmluvu, o túto otázku v prejednávanej veci nejde. Otázkou skôr je, či sa vzťah medzi spoločnosťami Masdar a Helmico stále spravoval zmluvami o subdodávke, ktoré boli medzi nimi uzavreté, keďže samotné porušenie zmluvy pozostávajúce v tomto prípade z neplatenia zo strany spoločnosti Helmico nevedie k zrušeniu zmluvy, ale, ako správne uviedol Súd prvého stupňa v bode 98 napadnutého rozsudku, jeho dôsledkom je vznik zmluvnej zodpovednosti strany, ktorá porušila zmluvu.

55. Vzhľadom na to, že zodpovednosť založená na bezdôvodnom obohatení a *negotiorum gestio* je, ako Súd prvého stupňa správne uviedol v bodoch 97 až 100 napadnutého rozsudku, doplňujúca k zmluvnej zodpovednosti, Súd prvého stupňa bol bez toho, aby sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, oprávnený zamietnuť návrh spoločnosti Masdar založený na týchto zásadách bez ohľadu na možné oprávnenie spoločnosti Masdar ukončiť zmluvy. Navyše, za týchto okolností nemožno tvrdiť, že Súd prvého stupňa sa dopustil procesného pochybenia tým, že nezohľadnil oprávnenie spoločnosti Masdar ukončiť zmluvy.

56. Z toho vyplýva, že prvý odvolací dôvod je nedôvodný.

57. Ďalej, pokiaľ ide o tvrdenie, že pri preskúmaní návrhov založených na bezdôvodnom obohatení a *negotiorum gestio* mal Súd prvého stupňa zohľadniť skutočnosť, že Komisia mala podľa finančného nariadenia právomoc vymôcť dlžnú sumu, nie je mi jasné, ako môže byť táto skutočnosť relevantná pre posúdenie daných návrhov.

58. Ako je zjavné z bodov 99 a 100 napadnutého rozsudku, Súd prvého stupňa vylúčil uplatniteľnosť týchto zásad najmä na základe toho, že vzhľadom na zmluvnú povahu poskytnutých služieb — keďže prospech Komisie vyplýva zo zmluvy so spoločnosťou Helmico a Masdar konala na základe subdodávateľskej zmluvy s touto zmluvnou stranou — žiadne obohatenie Komisie nemožno považovať za bezdôvodné a výnimočná zodpovednosť založená na *negotiorum gestio* nemôže vzniknúť.

59. Okrem toho, na rozdiel od tvrdenia spoločnosti Masdar, vzhľadom na zmluvné spoločenstvo záujmu, nemožno tvrdiť, ako správne uviedla Komisia, že príkazy na úhradu vydané voči spoločnosti Helmico zbavujú zmluvný vzťah medzi subdodávateľkou Masdar a zmluvnou stranou Helmico hmotno-právneho obsahu.

60. Druhý odvolací dôvod preto nie je dôvodný.

61. Napokon, pokiaľ ide o osobitné nesprávne právne posúdenia, ktorých sa Súd prvého stupňa údajne dopustil pri uplatnení konceptu *negotiorum gestio* v bodoch 101 až 103 napadnutého rozsudku, treba mať na zreteli, že v súlade so všeobecnými zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov, ako Súd prvého stupňa správne uviedol v bode 100 napadnutého rozsudku, táto zásada môže byť základom zodpovednosti len pri splnení výnimočných podmienok. [10]

62. Na základe toho, po prvé, Súd prvého stupňa v bode 101 napadnutého rozsudku podľa môjho názoru správne uviedol, že výkon zmluvných povinností žalobkyne voči spoločnosti Helmico nemožno správne kvalifikovať ako dobrovoľný zásah do cudzích záležitostí. Najmä, žiadne oprávnenie spoločnosti Masdar ukončiť zmluvy so spoločnosťou Helmico určite nepostačuje nato, aby bolo možné poskytovanie služieb zo strany spoločnosti Masdar označiť za dobrovoľné.

63. Po druhé, v kontexte správy projektov, akými sú tie v prejednávanej veci, je vzhľadom na *negotiorum gestio* irelevantné, či Komisia mohla vykonať tieto projekty sama, keďže aj za normálnych okolností sú tieto projekty často, tak ako v predmetnej veci, vykonávané prostredníctvom zmluvných partnerov Komisie, a nie samotnou Komisiou. Preto bol Súd prvého stupňa oprávnený odvolávať sa na stanovisko Komisie vyjadrené v liste z 5. októbra 1998, že Komisia má „v úmysle

10 — Pozri body 46 až 50 vyššie.

použiť iné prostriedky na zabezpečenie dokončenia uvedeného projektu“ nato, aby preukázal nesprávnosť tvrdenia spoločnosti Masdar, že Komisia nebola schopná spravovať dotknuté projekty.

64. Napokon, tvrdenie Súdu prvého stupňa v bode 101 napadnutého rozsudku, že „činnosť konajúceho sa… vo všeobecnosti uskutočňuje bez vedomia osoby, o ktorej záležitosť ide, alebo aspoň bez toho, aby si táto osoba bola vedomá potreby konať okamžite“, sa podľa môjho názoru zhoduje s pojmom *negotiorum gestio* a prísnymi podmienkami týkajúcimi sa jeho uplatnenia.

65. Najmä, toto zistenie, ktoré je len jedným z viacerých dôvodov, ktoré Súd prvého stupňa uviedol v bode 101 napadnutého rozsudku na podporu svojho záveru, že podmienky uplatnenia občianskoprávnej žaloby založenej na *negotiorum gestio* neboli splnené, nemožno spochybniť tvrdením, že môžu existovať osobitné prípady, v ktorých sa táto zásada uplatní bez ohľadu na vedomosť osoby, o ktorej záležitosť ide, napríklad v prípade uvedenom spoločnosťou Masdar týkajúcom sa vážne chorej osoby pri vedomí, ktorú tretia strana vezie do nemocnice, čo zjavne nemožno porovnávať s prejednávanou vecou.

66. Tvrdenia uvedené v rámci tretieho odvolacieho dôvodu sú preto nedôvodné.

67. Z predchádzajúceho vyplýva, že prvé tri odvolacie dôvody uvedené proti záverom Súdu prvého stupňa vzhľadom na bezdôvodné obohatenie a *negotiorum gestio* je potrebné zamietnuť.

2. Piaty odvolací dôvod týkajúci sa skutočnosti, že pri zamietnutí žalobného dôvodu založeného na nedbanlivosti alebo zodpovednosti za zavinenie sa Súd prvého stupňa nesprávne domnieval, že Masdar predložila nedostatočné tvrdenia

a) Hlavné tvrdenia

68. Svojím piatym odvolacím dôvodom Masdar tvrdí, že pri zamietnutí žalobného dôvodu založeného na nedbanlivosti alebo zodpovednosti za zavinenie sa Súd prvého stupňa nesprávne domnieval, že táto spoločnosť predložila nedostatočné tvrdenia, hoci za osobitných okolností, keď Komisia podľa finančného nariadenia vykonáva právomoc vymôcť dlžnú sumu, je vec sama osebe zjavná.

69. Masdar tvrdí, že Komisia napriek tomu, že od októbra 1998 vedela o porušeniach zo strany spoločnosti Helmico, najskôr odvolateľke umožnila alebo ju dokonca podnecovala, aby dokončila prácu, a potom vykonala svoju právomoc vymôcť dlžnú sumu, čím pripravila Helmico o všetky zdroje získané zo zmlúv. Komisia si bola vedomá skutočnosti, že to znemožní mechanizmus platby spoločnosti Masdar, ktorý bol zriadený s vedomím a súhlasom Komisie. Za týchto okolností je jediným možným záverom to, že Komisia, ktorá mala povinnosť náležitej starostlivosti, konala z nedbanlivosti alebo neobozretne, čo viedlo k vzniku škody spoločnosti Masdar.

70. Napokon Masdar tvrdí, že hranica zodpovednosti za výlučne finančnú ujmu by v porovnaní s podmienkami týkajúcimi sa zodpovednosti za výlučne finančnú ujmu podľa anglického práva mala byť v rámci práva Spoločenstva rozšírená vzhľadom na osobitnú právomoc Komisie vymôcť dlžnú sumu, pokiaľ je zjavné, že účinok príkazu na úhradu ohrozí platbu nevinným subdodávateľom. Subsidiárne by táto hranica mala byť rozšírená na osobitné okolnosti prejednávanej veci.

71. Podľa Komisie sú tvrdenia spoločnosti Masdar jednak neprípustné, keďže ich cieľom je spochybniť skutkové zistenia, a jednak irelevantné, keďže sa týkajú otázky, o ktorej Súd prvého stupňa nerozhodoval. Komisia uvádza, že Súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že Masdar neodôvodnila svoje tvrdenie, a zamietol žalobný dôvod založený na zavinení.

b) Posúdenie

72. Po prvé je potrebné poznamenať, že návrhy, ktoré Masdar uviedla pred Súdom prvého stupňa, založené na nedbanlivosti alebo zodpovednosti za zavinenie sa týkali správania Komisie, ktorá, ako Súd prvého stupňa výslovne uviedol v bode 140 napadnutého rozsudku bez toho, aby to Masdar v danom konaní spochybnila, pozastavila platby spoločnosti Helmico. Preto v bodoch 140 a 141 napadnutého rozsudku, na ktoré sa vzťahuje piaty odvolací dôvod, Súd prvého stupňa len skúmal, či konanie Komisie pri pozastavení platieb spoločnosti Helmico charakterizuje nedbanlivosť alebo zavinenie.

73. Z toho vyplýva, ako správne poznamenala Komisia, že pokiaľ sa Masdar odvoláva na vydanie príkazov na úhradu, čo je rozhodnutie Komisie, ktoré treba odlíšiť od skoršieho pozastavenia platieb v roku 1999, tvrdí, že

Komisia ju tým v konečnom dôsledku pripravila o platby zo strany spoločnosti Helmico, a uvádza iné skutočnosti danej veci, ktoré nie sú priamo spojené s pozastavením platieb alebo ku ktorým došlo až následne, tvrdenia spoločnosti Masdar sú irelevantné a nemôžu byť účinné.

74. Táto časť piateho odvolacieho dôvodu musí byť preto zamietnutá.

75. Ďalej, pokiaľ ide o tvrdenie, že Súd prvého stupňa sa v bode 141 napadnutého rozsudku nesprávne domnieval, že Masdar poskytla nedostatočné tvrdenia na podporu svojho žalobného návrhu alebo vzhľadom na pôvod alebo rámec tejto povinnosti, treba v prvom rade uviesť, že neexistencia odôvodneného tvrdenia v tomto ohľade bola, ako je zjavné z úvah Súdu prvého stupňa v tomto bode, len jedným z dôvodov, na základe ktorých bol žalobný dôvod založený na zavinení alebo nedbanlivosti zamietnutý ako nedôvodný. Súd prvého stupňa takisto uviedol, že nebolo preukázané, že existovala príčinná súvislosť medzi uvedeným porušením povinnosti a údajnou škodou. Z toho vyplýva, že aj keby povinnosť náležitej starostlivosti v zmysle, ako uvádza Masdar, skutočne existovala, samotná táto skutočnosť nemohla ovplyvniť záver Súdu prvého stupňa o zamietnutí tohto žalobného dôvodu.

76. Po druhé, aj keď možno s určitosťou tvrdiť, že Komisia je pri výkone svojich povinností viazaná všeobecnou povinnosťou náležitej starostlivosti, rovnako ako aj zásadou riadnej správy vecí verejných [11] a podľa okolností aj rôznymi inými povinnosťami, nie je vôbec zjavné, že existuje osobitná povinnosť týkajúca sa záujmov tretej strany v zmluvnej situácii, akou je tá v prejednávanej veci, ktorá by za okolností, aké nastali v tejto veci, bránila Komisii v pozastavení platieb. Ako uviedla Masdar, vec teda za osobitných okolností, na ktoré sa odvoláva, nie je sama osebe zjavná ani nemožno *a priori* tvrdiť, že Komisia konala z nedbanlivosti alebo neobozretne, pokiaľ ide o škodu vzniknutú spoločnosti Masdar.

77. Domnievam sa preto, že vzhľadom na tvrdenia, ktoré Masdar uviedla na podporu svojho žalobného dôvodu týkajúceho sa zavinenia alebo nedbanlivosti, Súd prvého stupňa oprávnene uviedol, že Masdar nedostatočne odôvodnila svoj žalobný návrh.

11 — Pozri v tomto zmysle napríklad rozsudok z 15. júla 2004, Španielsko/Komisia, C-501/00, Zb. s. I-6717, bod 52.

78. Z toho vyplýva, že piaty odvolací dôvod treba zamietnuť v celom rozsahu.

3. Šiesty a siedmy odvolací dôvod týkajúci sa záverov Súdu prvého stupňa o tom, že Komisia neposkytla žiadne ubezpečenia

a) Hlavné tvrdenia

79. Svojím šiestym a siedmym odvolacím dôvodom Masdar spochybňuje odôvodnenie v napadnutom rozsudku, ktoré viedlo k zamietnutiu tvrdenia spoločnosti Masdar, že Komisia poskytla ubezpečenia, ktoré v spoločnosti Masdar spôsobili vznik legitímnej dôvery.

80. Na podporu týchto žalobných dôvodov Masdar po prvé uvádza, že Súd prvého stupňa nesprávne uviedol, že pred ním nebol predložený dôkaz o tom, že ubezpečenia, na ktoré sa spoliehala Masdar, boli uvedené na stretnutí 2. októbra 1998. Vzhľadom na dôvody, uvedené v bodoch 143 a 149 napadnutého rozsudku, na zamietnutie vypočuť si dôkaz o týchto ubezpečeniach nebol podľa spoločnosti Masdar Súd prvého stupňa oprávnený vyvodiť tieto závery.

81. Po druhé, Masdar tvrdí, že Súd prvého stupňa nesprávne uviedol, že je veľmi nepravdepodobné, že uvedené ubezpečenia boli poskytnuté. Základ tohto tvrdenia Súdu prvého stupňa bol nesprávny a neúplný, keďže Súd prvého stupňa nezohľadnil osobitné okolnosti danej veci, medzi ktoré patrí právo spoločnosti Masdar ukončiť subdodávateľské zmluvy a právo Komisie pozastaviť hlavné zmluvy a vydať príkazy na úhradu. Okrem toho, podľa spoločnosti Masdar je nemysliteľné, aby spoločný záujem Komisie a spoločnosti Masdar na ukončení projektov a zaplatení spoločnosti Masdar za prácu, ako je uvedený v bode 148 napadnutého rozsudku, vznikol inak ako tým, že si tieto strany určitým spôsobom poskytli vzájomné ubezpečenia.

82. Po tretie, Masdar uvádza, že Súd prvého stupňa sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 128 napadnutého rozsudku uviedol, že skutočnosť, že Komisia nevyhotovila zo stretnutia z 2. októbra 1998 zápisnicu, svedčí o neformálnej povahe tohto stretnutia, čím nesprávne zmenšil možnosť, že Komisia tieto ubezpečenia nejakým spôsobom oznámila.

83. Napokon, Masdar uvádza, že na základe uvedeného možno len ťažko spochybniť, že Komisia poskytla ubezpečenia.

84. Komisia naopak tvrdí, že týmito odvolacími dôvodmi sa Masdar domáha opätovného otvorenia skutkových otázok, a dané dôvody sú preto neprípustné. Súd prvého stupňa v každom prípade podrobne preskúmal otázku, či boli poskytnuté jasné ubezpečenia a jeho závery v tomto ohľade boli správne.

b) Posúdenie

85. Tvrdeniami uvedenými na podporu šiesteho a siedmeho odvolacieho dôvodu sa Masdar snaží najmä spochybniť posúdenie Súdu prvého stupňa v bodoch 119 až 130 napadnutého rozsudku, pokiaľ ide o skutočnosť, či ubezpečenia, na ktoré sa spoliehala Masdar, boli poskytnuté na stretnutí 2. októbra 1998, pričom uvádza, že Súd prvého stupňa mal vzhľadom na okolnosti v danej veci vyvodiť záver, že Komisia takéto ubezpečenia skutočne poskytla.

86. Masdar teda zjavne spochybňuje posúdenie Súdu prvého stupňa týkajúce sa dôkazu o poskytnutí ubezpečení.

87. Preto je potrebné pripomenúť, že v prípade konania o odvolaní nemá Súdny dvor právomoc zisťovať skutkové okolnosti a v zásade ani preskúmavať dôkazy, ktoré Súd prvého stupňa prijal na preukázanie týchto skutkových okolností. Pokiaľ totiž tieto dôkazy boli riadne získané a boli dodržané všeobecné právne zásady a procesné pravidlá uplatňujúce sa na oblasť dôkazného bremena a hodnotenia dôkazov, prislúcha len Súdu prvého stupňa, aby posúdil dôkaznú hodnotu, ktorú je potrebné priznať predloženým dôkazom. [12]

12 — Pozri rozsudky z 22. novembra 2007, Sniace/Komisia, C-260/05 P, Zb. s. I-10005, bod 35; John Deere/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 6, bod 22, a z 25. januára 2007, Sumitomo Metal Industries a Nippon Steel/Komisia, C-403/04 P a C-405/04 P, Zb. s. I-729, bod 38.

88. Toto posúdenie dôkazov Súdom prvého stupňa, s výnimkou prípadu skreslenia dôkazov predložených tomuto súdu, teda nepredstavuje právnu otázku, ktorá ako taká podlieha preskúmaniu Súdnym dvorom. [13]

89. Keďže v prejednávanej veci Masdar neuviedla, alebo v každom prípade nepreukázala, žiadne skreslenie skutkových okolností a dôkazov predložených Súdu prvého stupňa, šiesty a siedmy odvolací dôvod je v rozsahu, v akom smeruje proti posúdeniu dôkazov Súdom prvého stupňa, neprípustný.

90. Okrem toho, pokiaľ ide najmä o odvolanie sa spoločnosti Masdar na to, že Súd prvého stupňa v bodoch 143 až 149 napadnutého rozsudku odmietol vykonať výsluch svedka o stretnutí z 2. októbra 1998, treba zdôrazniť, po prvé, že podľa ustálenej judikatúry len Súd prvého stupňa rozhoduje o prípadnej potrebe doplnenia informácií, ktorými disponuje vo veci, o ktorej rozhoduje. [14] Súdny dvor už najmä rozhodol, že aj keď návrh na výsluch svedka presne označuje skutočnosti, o ktorých má svedok vypovedať, a dôvody odôvodňujúce výsluch, prináleží Súdu prvého stupňa posúdiť dôležitosť návrhu vo vzťahu k predmetu konania a potrebe vykonať výsluch označeného svedka. [15]

91. Presne takto Súd prvého stupňa postupoval v relevantných častiach svojho rozsudku, keď v jeho bode 148 uviedol, že plánovaný obsah svedeckej výpovede by v žiadnom prípade nestačil na preukázanie relevantnej skutočnosti, to znamená existencie ubezpečení zo strany Komisie, pokiaľ ide o zaplatenie spoločnosti Masdar.

92. Po druhé, pokiaľ Masdar v tejto súvislosti podľa všetkého naznačuje, že v napadnutom rozsudku je nesúlad medzi dôvodmi na zamietnutie vykonať výsluch svedka a konštatovaním, že dané ubezpečenia neboli poskytnuté, toto tvrdenie je nedôvodné, pretože, ako Súd prvého stupňa správne uviedol v bode 148

13 — Rozsudky z 2. marca 1994, Hilti/Komisia, C-53/92 P, Zb. s. I-667, bod 42, a zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 49.

14 — Pozri okrem iného rozsudky z 10. júla 2001, Ismeri Europa/Dvor audítorov, C-315/99 P, Zb. s. I-5281, bod 19; zo 7. októbra 2004, Mag Instrument/ÚHVT, C-136/02 P, Zb. s. I-9165, bod 76, a z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, bod 67.

15 — Pozri okrem iného rozsudky Sniace/Komisia, už citovaný v poznámke pod čiarou 12, bod 78, a Dansk Rørindustri a i., už citovaný v poznámke pod čiarou 14, bod 68.

napadnutého rozsudku, existencia spoločného záujmu zmluvných strán na tom, aby Masdar ukončila projekt a dostala zaplatené za svoju prácu, je zjavne odlišná od poskytnutia presných ubezpečení zo strany Komisie, že zaplatí priamo spoločnosti Masdar.

93. Preto treba šiesty a siedmy odvolací dôvod zamietnuť.

4. Štvrtý odvolací dôvod založený na tom, že závery Súdu prvého stupňa týkajúce sa žalobných dôvodov bezdôvodného obohatenia a *negotiorum gestio* na jednej strane a žalobného dôvodu legitímnej dôvery na strane druhej si odporujú

a) Hlavné tvrdenia

94. Masdar vytýka Súdu prvého stupňa, že pri skúmaní uplatnenia zásady ochrany legitímnej dôvery uviedol, že prísne podmienky pre jej uplatnenie neboli splnené, hoci Súdu prvého stupňa bolo dobre známe, že Komisia podporovala Masdar, aby pokračovala v poskytovaní služieb (bod 101 napadnutého rozsudku), a že Masdar a Komisia mali spoločný záujem na tom, aby Masdar ukončila projekty a dostala zaplatené za prácu (bod 148 napadnutého rozsudku).

95. Podobnými tvrdeniami, ako sú uvedené v predchádzajúcich odvolacích dôvodoch, Masdar uvádza, že na stretnutí 2. októbra 1998 a/alebo v rámci nasledujúcej komunikácie s Komisiou sa mohlo udiať niečo, čo podnietilo Masdar, aby pokračovala v poskytovaní služieb požadovaných subdodávateľskou zmluvou so spoločnosťou Helmico. Hoci uvedené „niečo“ nespĺňa prísne podmienky stanovené Súdom prvého stupňa na podanie návrhu založeného na legitímnej dôvere, určite to bolo dostatočné na presvedčenie spoločnosti Masdar pokračovať v poskytovaní služieb, čo preukazuje, že Súd prvého stupňa nesprávne dospel k záveru, že poskytnuté dôkazy nepreukázali existenciu presných ubezpečení zo strany Komisie umožňujúcich spoločnosti Masdar podať takýto návrh.

96. Masdar subsidiárne uvádza, že podmienky uplatnené Súdom prvého stupňa sú príliš prísne a vedú k nespravodlivému záveru v prípadoch, akým je ten v prejednávanej veci. Preto by malo byť rozhodnuté, že za okolností, aké nastali v danej veci, možno ubezpečenia odvodiť.

97. Napokon, Masdar spochybňuje konštatovanie v bode 103 napadnutého rozsudku, že pokračovaním vo vykonávaní projektu táto spoločnosť prijala obchodné riziko, ktoré možno kvalifikovať ako obvyklé. Žiadny rozumne uvažujúci obchodník by za dotknutých okolností nepokračoval v práci, pokiaľ by správanie Komisie nevzbudzovalo v tejto osobe legitímnu dôveru, že jej bude zaplatené za poskytnuté služby.

98. Podľa Komisie tvrdenia uvedené v rámci tohto odvolacieho dôvodu sú neprípustné a v každom prípade zjavne nedôvodné.

b) Posúdenie

99. Po prvé, pokiaľ ide o údajný nesúlad záverov Súdu prvého stupňa v bode 101 napadnutého rozsudku na jednej strane a v bode 148 napadnutého rozsudku na druhej strane, tento dôvod je, aspoň sčasti, založený na nesprávnom pochopení prvého uvedeného bodu, v ktorom sa Súd prvého stupňa obmedzil na konštatovanie, že „činnosť konajúceho sa… vo všeobecnosti uskutočňuje bez vedomia osoby, o ktorej záležitosť ide, alebo aspoň bez toho, aby si táto osoba bola vedomá potreby konať okamžite. Žalobkyňa však sama uvádza, že jej rozhodnutie v októbri 1998 pokračovať v prácach vyplývalo z podnetu Komisie“.

100. V tejto súvislosti je zjavné, že cieľom tohto vyjadrenia Súdu prvého stupňa bolo zdôrazniť rozpor medzi návrhom spoločnosti Masdar založeným na *negotiorum gestio* a jej tvrdením týkajúcim sa ochrany legitímnej dôvery vzhľadom na to, že Komisia podporovala Masdar, aby pokračovala v poskytovaní služieb, a nie potvrdiť posledné uvedené tvrdenie. Okrem toho sa zdá, že Masdar nepriamo potvrdzuje, že Súd prvého stupňa nezdieľal toto stanovisko, keď uvádza, že Súd prvého stupňa mal vyvodiť záver týkajúci sa určitej udalosti, ktorá podnietila Masdar, aby pokračovala v práci.

101. V každom prípade, aj keby, ako tvrdí Masdar, Súdu prvého stupňa bolo dobre známe, že Komisia podporovala Masdar, aby pokračovala v poskytovaní služieb, nemusí to viesť k tvrdeniu, že boli poskytnuté presné ubezpečenia odôvodňujúce návrh týkajúci sa legitímnej dôvery.

102. Podobne, už som zamietol návrh týkajúci sa odporujúceho si odôvodnenia vzhľadom na záver Súdu prvého stupňa v bode 148 napadnutého rozsudku, že Masdar a Komisia mali spoločný záujem na dokončení projektov.

103. Zvyšné tvrdenia uvedené na podporu štvrtého odvolacieho dôvodu takisto smerujú proti konštatovaniu Súdu prvého stupňa, že neboli poskytnuté žiadne presné ubezpečenia, ktoré sú, ako som už uviedol, záverom založeným na posúdení skutkových okolností, ktoré ako také nemožno napadnúť v odvolacom konaní. [16]

104. V tomto ohľade stačí uviesť, ako správne zdôraznila Komisia na pojednávaní, že ani zďaleka nie je presvedčivé tvrdiť, že jediným vysvetlením skutočnosti, že Masdar pokračovala v práci — aj keď podstúpené obchodné riziko možno považovať za vyššie ako obvyklé — môže byť, že Komisia jej na stretnutí 2. októbra 1998 a/alebo v nasledujúcej komunikácii poskytla ubezpečenia, na ktoré sa Masdar spoliehala.

105. Štvrtý žalobný dôvod musí byť preto tiež zamietnutý.

106. Z prechádzajúcich úvah vyplýva, že odvolanie musí byť zamietnuté v celom rozsahu.

## VI — Trovy

107. Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 tohto istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať spoločnosť Masdar na náhradu trov konania a Masdar nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

16 — Pozri body 87 a 88 vyššie.

## VII — Návrh

108. Na základe vyššie uvedených dôvodov navrhujem, aby Súdny dvor:

1. zamietol odvolanie;

2. zaviazal Masdar na náhradu trov konania.